

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 295/2014-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. mája 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Jána Lubyho predbežne prerokoval sťažnosť S. T., maloletého T. T..., a maloletej M. T..., všetkých bytom Suchohrad 295, zastúpených Mgr. Peter Serina, advokátska kancelária, s. r. o., Poľnohospodárska 10, Bratislava, konajúca prostredníctvom konateľ a advokáta Mgr. Petra Serinu, ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Malacky v konaní vedenom pod sp. zn. 8 P 207/2009, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť S. T., maloletého T. T. a maloletej M. T. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. apríla 2014 doručená sťažnosť S. T., maloletého T. T. a maloletej M. T. (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených Mgr. Peter Serina, advokátska kancelária, s. r. o., Poľnohospodárska 10,

Bratislava, konajúca prostredníctvom konateľa a advokáta Mgr. Petra Serinu, ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Malacky (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 P 207/2009 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Sťažovatelia v sťažnosti okrem iného uvádzajú:

„Dňa 06. 05. 2009 doručil otec Okresnému súdu Malacky návrh na zmenu zverenia, v ktorom sa domáhal zmeny zverenia maloletých detí T. a M. a určenia vyživovacej povinnosti matky k maloletým deťom. Uvedené konanie bolo vedené pod sp. zn. 8 P/207/2009. Sťažovateľka dňa 23. 06. 2010 podala... návrh na zvýšenie výživného pre maloleté deti T. a M. Konanie o zvýšení výživného bolo vedené na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 8 P/251/2010.

Súd uznesením z dňa 07. 10. 2010 spojil vyššie uvedené konania sp. zn. 8 P/207/2009 a sp. zn. 8 P/251/2010 do jedného konania vedenom pod sp. zn. 8 P/207/2009. Do spojenia vecí prebehlo v konaní 8 P/207/2009 iba jedno pojednávanie dňa 22. 06. 2010 a v konaní 8 P/251/2010 neprebehlo žiadne pojednávanie...

Dňa 04. 06. 2012 vydal súd uznesenie, ktorým opätovne vylúčil konanie o zvýšenie výživného na samostatné konanie a toto bolo vedené pod sp. zn. 8 P/200/2012. Konanie o zmenu zverenia maloletých detí zostalo vedené pod sp. zn. 8 P/207/2009... Dňa 06. 06. 2013 súd opätovne vydal uznesenie, ktorým spojil konanie o zvýšenie výživného sp. zn. 8 P/200/2012 a konanie o zmenu zverenia maloletých detí sp. zn. 8 P/207/2009 do jedného konania, ktoré bolo ďalej vedené pod sp. zn. 8 P/207/2009. V spojenom konaní následne prebehlo pojednávanie dňa 11. 09. 2013, 21. 10. 2013 a 29. 01. 2014, kde na poslednom pojednávaní obaja účastníci uzavreli rodičovskú dohodu, ktorú súd schválil rozsudkom z dňa 29. 01. 2014, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 20. 02. 2014. Obe konania tak boli ukončené po viac ako piatich rokoch od podania návrhu na začatie konania.“

Sťažovatelia považujú postup okresného súdu v napadnutom konaní „za nezákonný a protiústavný najmä z toho dôvodu, že nerozhodnutie súdu v lehote takmer piatich rokov

od začatia konania o zmenu zverenia a v lehote štyroch rokov v konaní o zvýšení výživného je v rozpore s ústavnou požiadavkou na prejednanie veci bez zbytočných prietahov“.

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sťažovateľa žiadajú, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Postupom Okresného súdu Malacky v konaniach sp. zn. 8 P/207/2009 o zmene zverenia, sp. zn. 8 P/251/2010 a 8 P/200/2012 o zvýšenie výživného došlo k prietahom v konaní a bolo porušené ústavné právo S. T... a jej maloletých detí T. T... a M. T... na prejednanie veci bez zbytočných prietahov.

2. S. T... sa priznáva primerané finančné zadostučinenie sume 1 500 € (slovom tisícpäťsto eur) a jej maloletým deťom T. T... sa priznáva finančné zadostučinenie y sume 2 000 € (dvetisíc eur) a M. T... sa priznáva finančné zadostučinenie v sume 2 000 € (dvetisíc eur), ktoré je Okresný súd Malacky povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Malacky je povinný uhradiť S. T... trovy právneho zastúpenia pred Ústavným súdom SR, vo výške 424,36 € bez DPH, na účet právneho zástupcu..., a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide predovšetkým vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, alebo aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovatelia namietajú, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 P 207/2009 došlo k porušeniu ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty dochádza v zásade až právoplatným rozhodnutím súdu alebo štátneho orgánu. Preto na naplnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (napr. I. ÚS 10/98, III. ÚS 224/05).

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 102/05, II. ÚS 387/06) sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie tohto základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď s'ťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva postupom okresného súdu, ústavný súd s'ťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

V nadväznosti na uvedený právny názor ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že jednou zo základných pojmových náležitostí s'ťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv s'ťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto s'ťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS 67/06).

Navyše, zjavná neopodstatnenosť s'ťažnosti, prostredníctvom ktorej s'ťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa

namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už príslušný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 223/2010).

Ústavný súd v súvislosti s prípravou predbežného prerokovania sťažnosti zistil, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 8 P 207/2009 rozhodoval o návrhu rodiča na zmenu rozhodnutia o zverení maloletých sťažovateľov do osobnej starostlivosti, ako aj o návrhu na zvýšenie výživného na maloletého T. T. a maloletú M. T. Návrh na zvýšenie výživného bol pôvodne vedený pod sp. zn. 8 P 251/2010, okresný súd však uznesením zo 7. októbra 2010 spojil obe veci na spoločné konanie vedené pod sp. zn. 8 P 207/2009. Uznesením zo 4. júna 2012 vylúčil okresný súd návrh na zvýšenie výživného na samostatné konanie vedené pod sp. zn. 8 P 200/2012 a uznesením zo 6. júna 2013 opätovne spojil obe veci na spoločné konanie vedené pod sp. zn. 8 P 207/2009. Vo veci samej rozhodol okresný súd rozsudkom sp. zn. 8 P 207/2009 z 29. januára 2014, ktorý nadobudol právoplatnosť 20. februára 2014. Z uvedeného vyplýva, že napadnuté konanie bolo právoplatne skončené ešte pred doručením sťažnosti ústavnému súdu.

Na tomto základe ústavný súd sťažnosť sťažovateľov po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. mája 2014